

18-GIẢI THÍCH TÁN THÁN ĐÀN BA-LA-MẬT

Hỏi: Bố thí có những lợi ích gì, mà Bồ-tát trú trong Bát-nhã Ba-la-mật thì Đàm Ba-la-mật được đầy đủ viên mãn?

Đáp: Bố thí có đủ thứ lợi ích. Bố thí là kho báu, thường theo dõi người. Bố thí làm diệt khổ, đem vui cho người. Bố thí là kẻ đánh xe giỏi mở bày con đường chư Thiên. Bố thí là lệnh phù tốt bảo hộ các người lành (bảo hộ người lành cùng làm nhân duyên). Bố thí là an ổn, khi sắp mệnh chung tâm không sợ hãi. Bố thí là tướng từ tâm, hay cứu chúng sanh. Bố thí là nhóm điều vui, hay phá giặc khổ. Bố thí là đại tướng hay dẹp kẻ địch xan tham. Bố thí là diệu quả được trời người ưa thích. Bố thí là con đường thanh tịnh, Hiền Thánh đạo đi. Bố thí là cửa chữa phước đức lành. Bố thí là cái duyên để xây dựng nghiệp, quy tụ chúng. Bố thí là hạt giống thiện hành thọ quả. Bố thí là phước nghiệp, tướng của người lành. Bố thí phá nghèo cùng, dứt ba đường ác. Bố thí hay trọn vẹn được quả phước lạc. Bố thí là cái duyên ban đầu của Niết-bàn, là pháp thiết yếu để đi vào trong nhóm người lành, là nơi tụ hội phủ của sự tán thán khen ngợi, là công đức để vào giữa chúng không khó khăn, là hang nhà của tâm không hối hận, là căn bản của thiện pháp đạo hành, là rường rậm của mọi điều hoan lạc, là ruộng phước của giàu sang an ổn, là bến bờ của sự đắc đạo Niết-bàn, là sở hành của Thánh nhân, đại sĩ, trí giả, là chỗ bắt chước của các người kém đức ít biết.

Lại nữa, ví như nhà bị lửa cháy, người khôn ngoan biết rõ hình thế, lửa chưa đến kịp, gấp đem tài vật ra ngoài; nhà tuy bị cháy hết mà tài vật vẫn còn, để sau làm nhà lại. Người ưa bố thí cũng như vậy, biết thân mong manh, tài vật vô thường, lo tu phước kịp thời, giống như từ trong lửa đem tài vật ra, đời sau được hưởng vui. Cũng như người kia còn sửa lại nghiệp nhà, phước tốt tự an vui. Người u mê thì chỉ biết tiếc cái nhà, vội tìm cách cứu chữa. Cuồng ngu mất trí, không lường thế lửa, gió mạnh cháy bùng, đất đá cháy sém, giữa tiếng ầm vang, hỏng hết mất sạch. Nhà đã không cứu được, mà tài vật cũng mất hết, đói rét

lo khổ suốt đời. Người có tâm tham tiếc cũng như vậy, không biết thân mạng vô thường, khó bảo toàn giây lát, mà lại cứ gom chứa giữ gìn ái tiếc, chết đến không hẹn, bỗng chốc chết mất, thân mình cùng cây đất đồng trôi đi, của cải cùng vật ủy thác đều bỏ hết. Cũng như người ngu, lo khổ mất hết sanh kế.

Lại nữa, người đại tuệ, bậc hữu tâm mới hay giác ngộ, biết thân như huyễn, tiền của không thể bảo toàn; vạn vật vô thường, chỉ có phước đức là có thể nương cậy, đưa người ra khỏi khổ, là bến thông đạo lớn.

Lại nữa, đại nhân đại tâm hay đại bố thí, hay tự lợi mình. Tiểu nhân, tiểu tâm, không thể ích người cũng không có hậu với mình.

Lại nữa, dũng sĩ gặp địch, chắc mong nuốt sống; người trí tâm tuệ, ngộ được lý sâu xa; kẻ giặc xan lẩn tuy mạnh, cũng bẻ gãy được, quyết khiến như ý. Gặp phước điên tốt, gặp thời tiết đẹp (Lúc cần bố thí thì bố thí, nếu không làm là bỏ mất thời tiết) rõ việc ứng lòng, hay đại bố thí.

Lại nữa, người ưa bố thí, được người kính phục. Như mặt trăng mới mọc chẳng ai không ưa. Tiếng tốt danh lành đồn khắp thiên hạ, được người quy ngưỡng, mọi người đều tin. Người ưa bố thí, được quý nhân tưởng nhớ, tiện nhân kính trọng. Khi sắp mạng chung, tâm không sợ hãi. Quả báo như vậy, được trong đời này, thí như trồng hoa; có quả lớn vô lượng, là phước của đời sau, trong vòng sanh tử luân chuyển, qua lại năm đường, không có người thân để có thể trông cậy, chỉ có phước bố thí, hoặc sanh lên trời, trong loài người, được quả báo thanh tịnh, đều do bố thí. Voi ngựa súc sanh được nuôi nấng tốt cũng là do bố thí mà được. Đức của bố thí đưa đến giàu sang vui sướng, người trì giới thì được sanh lên trời; thiền trí tâm tịnh, không có nhiễm trước, thì được đạo Niết-bàn. Phước của bố thí là tư lương của đạo Niết-bàn.

Niệm tưởng bố thí nên hoan hỷ, hoan hỷ nên nhất tâm, nhất tâm quán lý sanh diệt vô thường nên đắc đạo. Cũng như người mong có bóng mát mà trồng cây, hoặc mong có hoa, hoặc mong có quả mà trồng cây. Bố thí vì mong được quả báo cũng như vậy. Đời này, đời sau vui như mong bóng mát. Đạo Thanh-văn, Bích-chi Phật như hoa, thành Phật như quả, ấy là các thứ công đức của bố thí.

-----o0o-----